

Ценова еластичност от търсенето и еластичност на предлагането – определение и видове.

УВОД

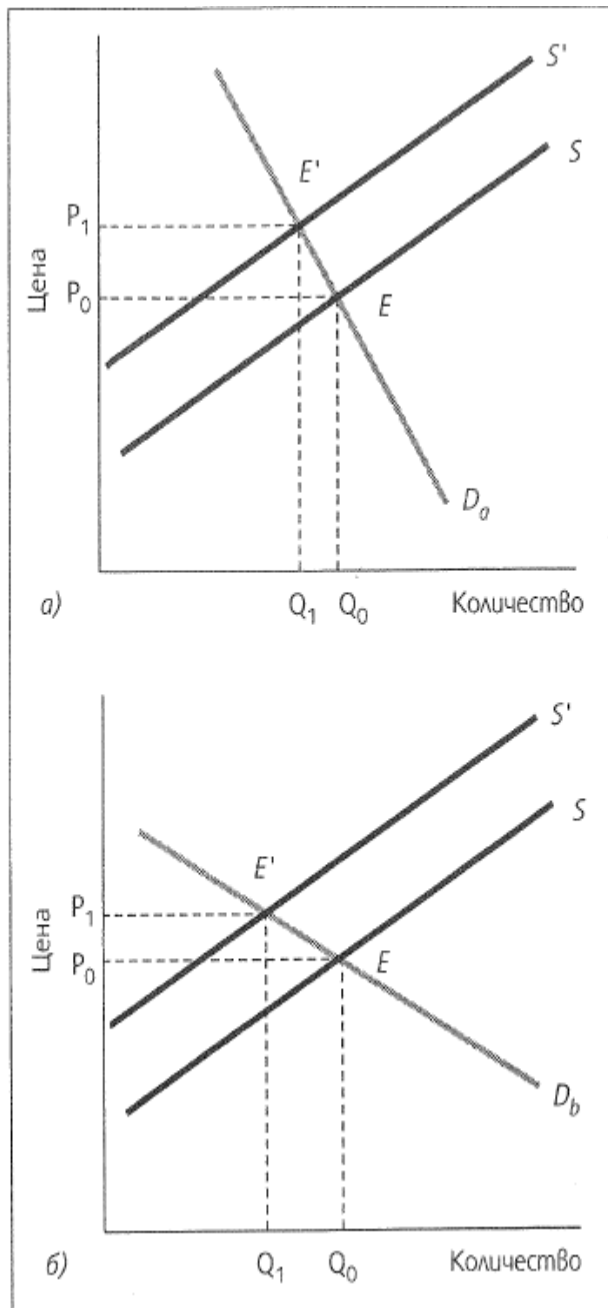
Увеличаването на цената на която и да е стока или услуга води до намаляване на търсеното количество и увеличаването на доходите на потребителите води до нарастване на равновесната цена и на търсеното количество при една нормална стока. В много случаи обаче не е достатъчно да знаем само посоката на реакцията спрямо изменението. Често пъти е много важна степента на реакцията.

Събитията на международния пазар на петрол са илюстрация на тези разсъждения. В края на 1973 г. Организацията на страните износителки на петрол (ОПЕК), главен износител на петрол утрои цената на петрола. Това увеличение на цената ще доведе до намаляване на търсеното количество петрол, както и стана в действителност. Ако търсеното количество бе спаднало до нула, увеличението на цената щеше да намали постъпленията на ОПЕК до нула. Дори едно по-малко драстично спадане на търсеното количество петрол щеше да доведе до снижаване на постъпленията на ОПЕК. Но на практика търсеното количество спадна много малко през първите няколко години след увеличаването на цената. Страните членки на ОПЕК продаваха почти същите количества петрол при много по-високи цени и постъпленията им бяха огромни.

В тази курсова работа ще въведем понятието еластичност, използвано от икономистите при анализиране на многото ситуации, в които величините (размерите на дадено явление) имат значение. То служи за по-задълбочено изучаване на приспособяването на пазара спрямо измененията в детерминантите на търсенето и предлагането.

1. Ценова еластичност на търсенето

Да предположим, че цената на даден ресурс, използван при производството на две стоки се увеличава и по този начин се увеличават разходите на доставчиците и на двата пазара. На фиг. 1 е илюстриран наблюдаваният ефект на пазарите на двете стоки

Фигура 1.

Ефект от преместването на кривата на предлагането върху цената и количеството

Кривата на предлагането се премества от S до S' и на двете графики. Цената се изменя относително повече, а количеството - относително по-малко в (а) в сравнение с (б), защото в (а) търсеното количество е по-малко чувствително спрямо цената в сравнение с (б).

Ефектът от покачването на цената на входния ресурс е представен като преместване на кривата на предлагането нагоре от S до S' и на двете графики. Тъй като детерминантите на търсенето не са се изменили, търсените количества при всички цени не са засегнати от увеличението на разходите на продавачите и кривите на търсенето не се преместват. Както е показано на фигурата, равновесните цени се покачват от P_0 до P_1 , а равновесните количества спадат от Q_0 до Q_1 . Старата равновесна точка, означена с E и